

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőségi iroda: **Gyulafehérvárt, Hunyadi-tér 8. sz.**, hová a lap szellemi részét érdeklő közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 Kor., félévre 6 Kor., negyedévre 3 Kor., egy óra 1 Kor.

Felelős szerkesztő:

MIKA OTTOKÁR.

Kiadóhivatal: **Papp György könyvnyomtató intézete**, hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér sora 50 fillér.

Az elmúlt válság.

Irta: **Ság Manó** dr. orsz. képviselő.

Ismeretes, hogy a múlt év végén a pénzügyi viszonyok az egész világon szomorúak voltak, mert kevés volt a fizetési eszköz. Készfizetési országokban a fizetési eszközök elégtelensége abban leli magyarázatát, hogy Amerika az ott történt krízis folytán azon volt, hogy a vele kereskedelmi összeköttetésben álló országokból, úgy természetes, mint mesterséges módon az aranyat magához terelje.

Mi nem vagyunk készfizetési ország, élénk kereskedelmi összeköttetésünk nincs Amerikával és így azok az okok, melyek Németországban és Angliában a pénz szűkét előidézték, nálunk nem forogtak fenn.

Magyarország a készfizetések felvétele érdekében nagy áldozatokat hozott, amennyiben az államjegyek beváltására reánk eső százhatvanhárom milliót aranyban az osztrák magyar bank már lefizette és ezen nagy összeg kamatától elcsúszott. A készfizetések ennek dacára nem lettek felvéve, hanem sürgetésünkre azt kaptuk feleletül, hogy az osztrák magyar bank bankjegyei az egész világon teljes értékűek, a külföldi relációban a bank készfizetési és ezen állapot fentartása kívánatos, mert krízises időben üdvös, amennyiben a pénzforgalom biztonságát előmozdítja és a lakosságot magas kamatlábtól meg-

óvja. Igaz, hogy ezen álláspont mellett kár volt az államjegyek beváltásával sietni és évenként hat millió kamatvesztésbe belemerülni, de ez már megtörtént és a rekrimináció is czéltalan.

Én magam részéről ezen álláspont helyességét, t. i. a fakultatív fizetésre vonatkozó álláspont helyességét elismerem és a hangoztatott teoriát már régóta vallom. Sajnos azonban, hogy a theória a közelmúlt krízises időben be nem vált. Ennek pedig logika és természet törvényei szerint be kellett volna válnia. Hogy miért nem vált be, azt most fejtegetni nem kívánom, mert nem tartozik szorosan témám keretébe és én a figyelmet másra áttérlni nem akarom.

Az osztrák magyar bank kimutatásaiból látjuk, hogy több bankjegy volt a krízises időben forgalomban, mint 1906-ban s ennek dacára a fővárosi és vidéki bankok általánosságban resztigálták a hitelt. Vidékről panasszal fordultak hozzám, hogy a bankok tíz százalékos kamatot szednek és hogy a hitelt ötven százalékkal korlátozzák. Az emberek, különösen a gazdák, csak úgy voltak képesek az ötven százalékot befizetni, ha marhaállományukat eladták. A marhának az ára ez időben, sőt ma is amugy is olcsó és a kényszereladás az árt még jobban nyomta. Ha 1906-ban, mikor kevesebb bankjegy volt forgalomban, mint 1907-ben, pénzbőség uralkodott és 1907-ben, mikor több bankjegy volt forgalomban,

pénzszűke volt, kérdés hova lett a pénz? Az arany az kivándorolhat, de a bankjegy nem vándorol ki. Nem lehet tehát igaz az akkoriban korpoltált hír, hogy a pénz Berlinbe vándorolt. Hát hol van a pénz? Mondták, hogy a budapesti nagy bankok óriási pénzkészletekkel rendelkeztek, de thesaurálták azokat és így a fővárosi kisebb bankok és vidéki pénzügyintézetek nem nyervén elégre eskomptot, a maguk részéről nem tehettek mást, minthogy redukálták ügyfeleik hitelét. Ha ez így tovább ment volna, akkor pénzügyileg ott lettünk volna, ahol Amerika volt, hol az emberek a pénzt bizalmatlanságból a forgalomtól elvonták és elrejtették, mert egyre megy, akár a közönség elrejtése után hiányzik a pénz a forgalomból, akár pedig a bankok tartják azt vissza, mert ez sem egyéb mint a fizetési eszköz elrejtése.

Hogy a pesti nagy bankok diszkort politikája helyes volt e vagy nem az akkori állapot szempontjából irreleváns.

Ismerték ők épugy a helyzetet, mint más és ha mindazáltal úgy cselekedtek, mint a hogyan cselekedtek, azt csak alaptalan félelemnek, az önfentartási ösztönből eredő elfogultságnak tulajdoníthatom.

A bankok felszerelve akartak lenni egy beállható reen esetére. Figyelmen kívül hagyva az ok és okozat törvényeit és oly eljárást követtek,

TÁRCZA.

A boldogság számüzöttjei.

Ahol csak járok, ahová nézek:
Lágy nevetés cseng a mesék szigetén,
Itt rejtett mosoly, ott kacagó szem —
S virul a lóbusz: az álom, remény!
Zengve zenéző csendülő ének
Szállhat csábitva — hiva felém:
Mi nem vigadunk e nagy tömegben,
Csupán mi ketten: te meg én!

Hisz' van a fénynek, vidám életnek
Árnyas oldala — oh tudom én,
Sok nevető szem puha mélyében
Ég ragyogó könny: rejtett regény!
És a mi sötét, borús egünkre,
Nem derül percze se mosolygó fény,
Oh miért kell eveznünk gyászlobogóval
Fekete vizeken át: te meg én?

Popeszkú Irén.

A gyermekszoba.*)

Irta: **dr. Bród Miksa.**

A lakások bére néhány év óta a fővárosban is, meg a vidéken is oly magasra szökött fel, hogy senki sem találhat kellő árban társadalmi állásának, jogos

*) Mutatvány az „Egészségügyőr” ez évi jan. 15-i számából.

igényeinek és szükségleteinek megfelelő lakást. A főváros lakosságának nagyobbik fele egy-szobás lakásban tengeti szomorú életét, amely szoba az eseteknek nagy többségében épenséggel nem felel meg a jó egészség minimális követelményeinek sem. Sajnos, ezeknek az embereknek hiába magyaráznám, hogy milyen legyen a gyermekszoba, mert hiszen minden magyarázatra csak egy fájdalmas sóhaj lehetne a felelet!

Jobb módú embereknel azonban a gyermekeknek külön szobájuk van. Ez a szoba a „gyermekszoba.” A szülőknek azt a szokását, hogy gyermekeik számára külön szobáról gondoskodnak, ha egyébként is törődnek gyermekeikkel, nemcsak helyesnek, de valóban dicséretre méltónak is kell tartanunk. Vannak azonban olyan szülők is, akik nem a gyermekeik iránt való odaadó szeretetből rendezik be a gyermekszobát, tehát nem azért, hogy fokozottabb mértékben gondozhassák azokat, hanem csupán azért, hogy szabadulhassanak tőlük és vidám lármájukkal, esetleg hangos sírásukkal ne zavarhassák őket. Az ilyen szülők természetesen nem sokat törődnek azzal, hogy hol van és milyen a gyermekszoba. Ha van a lakásban valami félreeső sötét lyuk, amelynek egyéb hasznát úgy sem igen tudják venni, hát ezt berendezik gyermekszobának. Az ilyen szobákból kerülnek ki aztán csapatostul a vézna, sápadt, görvélyes és angolkóros gyermekek, a milyeneket szépséges fővárosunkban uton-utfélen lehet látni.

Amelyik anya igazi szeretettel örködik gyermeke sorsa fölött és a melyik szíven hordja gyermekének egészséges voltát, jólétét és szinte egész jövőjét; a melyik nem akarja, hogy gyermeke szervezetének ellentállási képessége megcsökkenjen, az gyermekszobának

nem a sötét lyukat, hanem a legszebb, legszárasabb, legvilágosabb, legtágasabb, legtöbb kényelmet nyújtó, jól szellőztethető és fűthető utcái szobáját fogja adni. A gyermekek egészségének biztosítása érdekében legjobbnak a déli irányban fekvő szobát kell tartanunk. Természetesen a gyermekszobát az árnyékszék mellé semmi körülmények között sem szabad helyezni.

A gyermekszobában csak olyan butort szabad elhelyezni, amelyre okvetlenül szükség van, tehát semmi féle fölösleges butordarabot ott megtérni nem szabad. Orvosi körökben pro és kontra igen sokat vitatkoztak azon kérdés fölött, hogy kell-e a gyermekszobában szőnyeg vagy sem. T. i. a szőnyegek porfogók és mindaz, ami a gyermekszobában a pornak terjesztésére alkalmas, káros, ártalmassá, sőt bizonyos körülmények között veszedelmessé is válhat.

Azon betegségek közül, amelyeknek létrejöttét a szőnyegekkel áramló por előmozdíthatja, legnagyobb fontossága a tuberkulózisnak, vagyis magyarul: a gümőkórnak van. Erre ugyan azt, lehetne felelni, hogy a tüdőgümőkört (vagyis a tüdővész) a beszárado köpet útján keletkező por terjeszti leginkább, már pedig aki belép a gyermekszobába, az aligha fog a szőnyegre köpni. Ez sem felel meg ugyan egészen a tárgyilagosságnak, mert hiszen nincs kizárva annak lehetősége sem, hogy maga a gyermekek mellé rendelt cseléd is tüdővész és ha kellő ellenőrzés nélkül marad, bizony megeshetik, hogy vagy tudatlanságból, vagy pedig még rosszakaratból is ráköp a szőnyegre, azonban ne feledjük el, hogy nem kell épen a szőnyegre köpni, hogy a tuberkulózisnak a bacillusa megtelepedhessék a szobában és teljesen jól érezze magát, illetve megtartsa viru-

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

mely alkalmas lett volna általános bizalmatlanságot szülni és épen ez által egy runt előidézni.

Akár igazolt volt a bankok eljárása, akár nem, tény, hogy a bankokat más diszkort politika követésére kényszeríteni nem lehet és így a kormányon áll, hogy az ilyen bajokon segítsen és azok ismétlését pro futuro lehetetlenné tegye. Az bizonyos, hogy a kormány a vidéki pénzüzeteknél betéteket nem eszközölhet, mert az állami pénztárnak mobilnak kell lennie, de rábirhatja a pénzügyi kormány az osztrák magyar bankot, hogy a fővárosi kisebb bankok és a vidéki pénzüzetek reeskomptját tetemesen fel-emelje.

Teremthet továbbá a kormány a német Seehandlung mintájára egy állami bankot, mely a kormányának, valamint a postatakarékpénztárnak szabad pénzkészleteit kezelné és a közép és kis bankok váltótárczáinak eskomptjára felhasználhatna. Ezzel volna egy a válság elleni remédiumról, vagy refugiumról gondoskodva. Eléretnek ezzel az is, hogy a magyar pénzügy, melynek ez idő szerint csak egy pénzforrása van: a jegybank, egy másik pénzforráshoz is jutna.

Elérhetnénk ezzel végül azt is, hogy a bank kamatláb, melyre a kormányának befolyása nincs, a konkurrenzia által leszoríttatnék.

Az uzsora alkonya.

A közismert és titkos uzsorások, nemkülönben a koronás szövetkezetek ijedten bujtak össze azon a napon, amikor is napvilágot látott az uzsoratorvény javaslata. Mert ez a törvény szárnyát szegi a héjjáknak s kitöri a hiénák fogait.

Becsületes realizmusban fogant az a javaslat, melyet osztatlan tetszéssel fogad az egész törvényhozás s az uzsorásokon és a zugpénzüzeteken kívül az egész magyar közvélemény. Mert ha törvényüvé válik ez a javaslat — amihez kétség nem fér —, a hitel- és áru-uzsora olyannyira meg lesz nehezítve, hogy csak ritkán fizetődik ki az ilyen veszedelmes üzlet, melyet minden formájában, minden nyilvánulásában sujt a szigorú törvény.

Esztendő sora óta sürgeti az ország közvéleménye az uzsoratorvényt és joggal. Mert a hiteluzsora a városokban, az áruuzsora a falvakban pusztított féktele-

lenciáját, azaz magyarul: az életképességét a kiterített szőnyegen. Az orvosok által oly sokszor korholt mostani divat teljesen elegendő arra, hogy a szerető édes anyja maga hozza haza dédelgetett gyermekei számára a fertőző anyagokat az utcáról.

Anélkül, hogy bárkit is bántani akarnék, meg kell őszintén mondanom, hogy nincsen olyan hóboros viselet a világon, amelyet az asszonyok nyomban ne követnének, mielőtt az divatba jött. Ilyen divatnak kell tartanom a nők hosszú, uszályos ruháját is, a melynek czélszerűtlen voltáról ugyan mindenki meg van győződve, de amelyről azért senki addig, amíg divatban van, lemondani nem tud és nem akar. Az uszályos ruhának csak egy haszna van, t. i. az, hogy a nők fel-seprük vele az utcákat. És kinek jutna eszébe, hogy az ilyen utcai porral szennyezett ruhával nem volna szabad a gyermekszobába lépni, mert a por ráakódik a szőnyegre? Mielőtt az anya átlépné a gyermekszoba küszöbét, okvetlenül gondoskodjék arról, hogy utcai ruhája lekeféltesse. Ime, úgy látszik tehát, hogy teljesen igazuk van azoknak, akik a gyermekszobában a szőnyegeket megtörni nem hajlandók.

Ámde egyáltalán nem tagadható, hogy a gyermekszobában levő szőnyegnek van egy nagy haszna is, t. i. hogy amelyik szobának padlójára szőnyeg van terítve, abban a gyermekeknek a lába kevésbé van kitéve a megfázás veszedelmének. Erre való tekintetből föltétlenül nem ellenezhetjük a szőnyegnek a gyermekszobában való kiterítését, de tekintettel arra, hogy egyrészt néha, t. i. kedvezőtlen időjárás esetén a gyermekek az egész napot a gyermekszobában kénytelenek tölteni, másrészt pedig arra, hogy a gyermekek természetüknek megfelelőleg a szőnyegre szoktak feküdni és ülni és itt játszadozván, porral bepiszkított kezüket gyakran a szájukba rakják, okvetlenül szükségesnek tartjuk, hogy a szőnyegek kivétel nélkül mindennap jól és alaposan kiporoltassanak. Igaz ugyan, hogy ilyenformán a szőnyeg nem sokáig tart, hanem csakhamar pusztulásnak indul, de

nül és évente ezer és száz exisztenciát tett tönkre. Egyes vidékeken az uzsora leghathatósabb előmozdítója volt a kivándorlásnak s a népnymornak.

A szabadelvű kormányok folyton ígérték az uzsoratorvény megalkotását — de huzództak tőle. Ezeknek a kormányoknak érdekében állott, hogy ne bősítsék maguk ellen azokat az ellemeket, melyek a nyolcz százalékos kamatozat perhorreszkálták és husz, ötven, száz, vagy éppen kétszáz perczentre dolgoztak. Hanem ennek a kormányának van bátorsága ilyen törvényt hozni, nem fél a magas kamat hiveinek haragjától, nem is kell félnie, mert egységesen áll mögötte a nemzet.

A javaslat föltételezése az, hogy az uzsorát hatóságilag üldözendő véttségnek, sőt súlyosabb eseteit büntetnek minősíti.

Eddig csak azt az uzsorást ítélték el, akit följelentettek, aki ellen nem vonták vissza a panaszt. Ez az oka annak, hogy a Berele Hay-ok ugynevezett „becsület“-ben összeülhettek meg s ha meg is gyűlt a bajuk a büntető-bíróssággal, sőt ha el is ítélték őket, — nagyon olcsószerrel megmenekülhettek. A hat hónapi börtönbüntetés a ritkább szigorú ítéletek közé tartozott. Másként lesz ez ezután s a hat hónap az enyhe uzsorabüntetések közé lesz sorozható.

Ez a javaslat a pénzügyi váltásnál sokkal súlyosabban érinti a szipolyozó szövetkezeteket és zúgbankokat, amelyek alól alaposan kihuzza a gyékényt. A javaslat ugyanis azt mondja, hogy az uzsora fogalma alá tartoznak a jutalék, illeték, irodai díj, költség és minden olyan fizetség, mely a nyolcz százalékos kamatot föltűnően felülmúlja. Azt mindenki tudja, hogy a zúg-pénzüzetek hivatalosan csak nyolcz százalékos kamatot fizetnek maguknak, de egyéb czimeken annyit számitanak fel adósaiknak, hogy a kölcsönök után legalább husz, de gyakrabban harmincz százalékos hasznuk van. Ennek a galád manipulációnak vége s azt hisszük, ezzel vége lesz a zugpénzüzeteknek is.

Az új törvény csak a tisztességes hitelnyújtást engedi meg s tisztességesen sem a zugpénzüzetek, sem az uzsorások nem tudnak megélni. Különösen nem a mai pénzüdrágaság mellett, mikor a nagy bankok is hat, sőt hetedfél százalékos vesznek — s a szövetkezetek tudvalévőleg a bankok pénzével dolgoznak.

Uzsorások, pénzügyesek és könnyelmű adósságesimálók alkonyát jelenti a most benyújtott törvényjavaslat.

A városi uzsorások jelentékeny hányada ma abból él, hogy könnyűvérű fiatalokat, akikre esetleg örökség vár s hozzájuk fordulnak, a legelketlenebbül kiszarolnak. Ha pénzt adnak, horribilis kamatozatot szednek, de sok esetben nem is adnak pénzt, hanem portékát: butort, fehérneműt, aratógépet, esetleg (mint már megtörtént) egy-két waggon koporsót. Ezeknek az üzleteknek minden nemét és formáját szigorúan üldözi a törvény.

hát ezen a bajon is lehet segíteni, t. i. úgy, hogy a gyermekszobába nem kell drága szőnyeget vásárolni. A most elmondottakból világosan érthetővé válik, hogy mi a némely háztartásban divó azon szokást, a mely szerint a szobában kiterített szőnyeget egy apró seprővel egyszerűen lesöprik és ezzel az e tekintetben való tisztogatást befejezettnek tartják, semmikép sem helyeselhetjük, hanem igenis ezt a tisztítási módot a gyermekek egészségére nézve károsnak tartjuk.

Jómódu embereknek a lakásában gyakran lehet látni, hogy a falakra, meg az ágyak mellé még a gyermekszobában is mindenféle szőnyegeket raknak. Az ilyen emberek az eseteknek a többségében vagyonosabbak, mint a milyen járatosak a közegészségügy legelemből kérdéseit tekintetében, pedig manapság már minden közepes műveltségű embertől is joggal lehet elvárni, hogy az egészségre vonatkozó kérdések dolgában ne legyen teljesen tájékozatlan és járatlan. Ahol a gyermekszobában sok fölösleges czifraságot lehet összehalmozva látni, ott a hozzáértőben mindig felébred az a gyanu, hogy ez csak a tájékozatlanok elkápráztatására a látszat kedvéért, vagy pedig tudatlanságból történik.

Még a szőnyegeknél is nagyobb porfogók a függönyök, amelyek még ezenkívül a rendes szellőztetésben is akadályul szolgálnak. Ez okból az orvosok a függönyöknek a gyermekszobában való alkalmazását a legfölszabottabban kerülendőnek vélik. Van azonban olyan anya, aki egészen boldogtalannak érzi magát, ha a szokásos ablakdiszt fel nem rakhatja. Ugy gondolom, hogy mégis csak fontosabb a gyermekek egészségének az ezen részről keletkezhető veszély ellen való biztosítása, mint a fölösleges czifraság, aki azonban minden áron ragaszkodni kíván a függönyökhöz, annak azt a tanácsot adhatjuk, hogy széles függönyöket ne alkalmazzon, mert ezek megakadályoznak a szobának megfelelő módon való szellőztetését, továbbá gondoskodjék arról is, hogy a függönyökben minél kevesebb por gyűljön össze.

(Vége köv.)

Faluhelyen a korcsmáros és grájzler uzsorások garázdálkodnak, akik a kölcsönbe adott kis pénz dupláját, háromszorosát kapják meg termény-értékben. Ezeknek is befellegzett, mielőtt az új törvény életbe lép.

Hadd jöjjön hát mielőbb e panacea!

Dr. G.

A magyar ipar védelme.

Sokat olvastam és hallottam a magyar ipar pártolásáról, de vagy elkerülte figyelmemet vagy pedig tényleg nem törődik senki azzal, hogy a magyar ipart nemcsak pártolni, de azt védeni is kell.

Az iparpártolás a nagy közönség dolga s ha még eddig nem is vált a közönség vérévé a magyar ipar pártolása, de reméljük, hogy idővel ez annyi szó és írás után még is csak be fog következni, de azért szükségesnek látom minden alkalmat megragadni, hogy ezen reménységünk minél előbb megvalósuljon.

Ez uttal a magyar ipar fellendítése érdekében szándékozom sikra szállani és megpróbálom értetni hazám irányadó politikusaival, kik a magyar ipar fejlesztésénél már évtizedeken azon töprenkednek, hogy mi lehet az oka annak, hogy hazánkban gyártott iparcikkek épen otthon nem válnak keresetté, s csak úgy tengetheti magát meglevő iparunk, hogy külföldi forgalmat produkál, mert statisztikailag beigazolást nyert azon tény, hogy a hazai iparcikkek külföldi forgalma tetemesen nagyobb a hazában értékesített iparcikkek forgalmánál. Ez ugyan nem megvetendő dolog, hogy iparcikkeink már a külföldön is versenyképesé váltak, de mind a mellett sajnálatos az, hogy a mi közönségünk saját termékével nincs megelégedve, s azokat külföldről szerzi be.

De én egyéni felfogásom és meggyőződésemből kifolyólag nem okolom a hazai közönséget, mert a dolog úgy áll, hogy a külföld utazói és a hazai házalók egyaránt külföldi ipar és árucikkkel árasztják el hazánkat, mellőzve a hazai iparcikkek forgalomba hozatalát, s oly apparatussal dolgoznak, hogy a magyar gyártmány forgalomba hozását teljesen kiszorítják és így a magyar iparcikkek belföldön leendő forgalomba hozása erőre nem kaphat. — Hogy tehát iparunk fellendüljön és ipartermékeink a belföldön is oly kelendők legyenek, mint külföldön vagy éppen annyira, mint a külföldi iparcikkek, nálunk ezt csak oly módon érhetnők el, ha a Magyar kormány, melynek szintén ez a czélja, a külföldi ipartermékek utazóit, valamint a külföldi iparcikkal lépten-nyomon találkozó belföldi házalókat teljesen ki és eltiltaná és azoknak csakis belföldi ipartermékek elárúsítása és megrendelések gyűjtése végett házalást engedélyezne, mert míg az idegen ipartermékekkel házalás el nem tiltatik, addig a magyar ipar nem fog bármilyen áldozatot is várunk a közönségtől, felvirágozni, mert a külföldi selejtes, rossz és olcsó áruk ennek útjában fognak állani.

Ha már éppen valaki el nem kerülheti a külföldi gyártmány rendelését s külföldről akarja beszerezni szükségletét, ez megengedhető, mert a saját megrendelésünk folytán behozott iparcikkek mennyisége még sem oly nagy arányu, mint a közönség kényelmére alapított azon forgalom, midőn az utazók árumintáikat a hához hozva megrendelés végett bemutatják, a házaló kereskedők pedig külföldi árucikkeiket nyomban meg is vétetik.

Nézetem szerint ezek a külföldi paraziták sokkal többet ártanak a magyar iparnak, mint a mennyi haszna a közönségnek van abból, hogy a háznál veszi meg szükségletét.

Gyulafi Albert.

I R O D A L O M.

* **Egy éleztap jubileuma.** Az „Üstökös“, melyet még 1857-ben Jókai Mór alapított, folyó év január 1-én 51-ik évfolyamába lépett. Az új felszázad első számát ez alkalomból az Üstökös szerkesztősége mint jubileumi számot adta ki 52 oldalon rendkívül érdekes tartalommal és számos képpel. Az ünnepi szám jan. 5-én, vasárnapon jelent meg, és tartalmazza az Üstökös eddigi összes szerkesztőinek, munkatársainak arcképét és a még élő volt és jelenlegi munkatársak egy-egy alkalmi cikkét. Dr. Szalay József, az Üstökös mostani felelős szerkesztője, megírta az Üstökös 50 éves történetét alapításától mostanáig. Rendkívül érdekes a „Jókai regényei modern kiadásban“ cz. paradisztikus képsorozat is, mely Jeney, Polgár, Gáspár, Cserna-stb. művészetét dicséri. A jubileumi számot az Üstökös minden új előfizetője ingyen kapja. Előfizetés 1/4 évre 3 kor.

* Az „Egészségügyőr“ című Fodor G. Géza szerkesztésében és az „Egészségügyőr irodalmi vállalat“ kiadásában eddig havonta kétszer (10 és 25-én) megje-

lenő közegészségügyi szaklap, melynek állandó melléklete a Dr. Bród Miksa sz.-főv. gyermekorvos által szerkesztett „Gyermekszoba“ című gyermekegészségügyi lapocska, f. hó 15-én megjelent első számával a másik évfolyamba lépett. A valóban hasznos, hézagpótló tartalmú lapot t. olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk, mert ezen lapnak egy intelligensebb családban sem szabad hiányoznia. A lap sok érdekes és fontos közleményei közül megemlítjük a következőket: Előszó, írta Dr. Donáth Gyula egyetemi tanár, a „Klinikai füzetek“ főszerkesztője. — Vörheny és a főváros, írta Dr. Feleki Sándor sz. főv. tisztiorvos. — A nő a közegészségügyben, írta Vidéki Apollonia az Orsz. Közegészségügyi Egyesület Hölgyosztály elnöke. — Formalin a levegőben, írta Dr. Dévay Mór sz.-főv. tisztiorvos. — Tifusz Meránban, írta (—y —z.) — s egész sereg vegyes, külföldi hírek, kérdés és feleletek, irodalom. Az állategészségügynek egész külön rovata van, melyet Gergely Miklós állatorvos vezet, szintén érdekes közleményekkel. Melléklete a „Gyermekszoba“ című kis lap, mely hasznos és különösen az anyáknak igen tanulságos dolgokat tartalmaz a gyermekek egészségügyére vonatkozólag. A főlap 20, a melléklet 16 oldal terjedelmű. Előfizetési ára egy évre 5, félévre 2 K. 50 fillér. A „Gyermekszoba“ egy évre 2 K. A lapot a szerkesztő és kiadóhiv. igazgató programja vezeti be, melyben rámutat a szerkesztő azokra a vizsázásokra és arra a nemtörődömségre, amellyel nálunk hazánk legfontosabb ügye a „Közegészségügy“ kezeltetik.

KRÓNIKA.

A csillagok rabja.

Egy kasszalányról szól ez ének — vidám lányáról buja ének — ki nappal karsu trónon ül — és bátyaként köröskörül — likörpalaczk sora áll — és teafozó szamovár — sőt czukortartó, ragyogó — de mind e fénynél ah és oh — fényesebb és ragyogóbb — miként vallja hódoló bók — sőt vallja sok vén nőtlen s nős — legyen ez bármily különös — egy schematizmus nem elég — leírni az udvarlók rangját — kik mind azt vallják: szép-e Margit! — E lány száz durva zaj között — fehér, tiszta álmokat szőtt — égi habokról — csillagokról — nincs más vágya, imája, álma — nem érdekli a szegfű s pálma — nem érdekli kucséberjáték — nem bántják már erkölcsi káték — neki csak csillag, csillag kell — odáig oh, hogy érne fel — e kérdés izgatja — a tudni sem hagyja — és kártyavetőhöz megy el. — A kártya száll, a kártya fordul — vén boszorka könnye esordul — s szól ajkáról a jósige: — kést ha szurnának szívébe — nem fájna az a lánynak úgy — (olvasó, ah el ne aludj!) — Szól a vénasszony: „Oh de kába — kinek égi csillag a vágya, — kinek az álma ilyen légi — az vágyát soha el nem éri!“ — A hősnőnk busan hazamegy — s hogy nincs számára égi kegy — a csillagoknak eme rabja — drogériás dobozát kapja — mérget kever — s most élettelenül hever. — (Eddig a hír, poétánk írta — a költő mind idealista — és rendőrtudósítónk szól — bár csillag az esetnek oka — de az nem az égen honol — mert nincs többé oly ostoba — ki égi csillagért repes — e csillagoknak birtokosa: — egy százados, s egy ezredes!) —

Krónikás.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1908. január 26.

Előfizetési felhívás.

Február elsejével előfizetést nyitunk lapunkra s tisztelettel kérjük az előfizetési pénzeket február hó 3-ig beküldeni. Azokat az olvasóinkat is kérjük, kiknek december és január hónapokban lapot küldöttünk s azt elfogadták, hogy az előfizetési pénzeket ezen időközben beküldeni sziveskedjenek, hogy a lapot továbbra is küldhessük.

Előfizetési áraink:

Egy óra	1 K.	Fél évre	6 K.
Negyed évre	3 K.	Egész évre	12 K.

— **Alsó Fehérvármegye II. Rákóczi Ferenczért!** Mióta a nagy Rákóczi hamvai hazai földben pihennek általános óhajja vált, hogy a dicső nemzeti fejedelemnek nagyságához méltó szoboremeltessék. A hazafias mozgalom élére gróf Andrássy Gyula és a kuruczidők nagynevű historikusa: Thaly Kálmán országgyűlési képviselő álltak. Az ő vezetésük alatt bizottság alakult, mely az eddig egybegyűlt alap kiegészítésére nyereményekben gazdag sorsjátékot rendez:

A sorsjáték főnyereménye 40.000-korona. Vannak ezenkívül tizezer, hatezer, ötezer továbbá sok kétezer és ezer koronás kisebb nyeremények.

Az összes nyeremények értéke 90.000 korona.

Ezeket a hazafias célú sorsjegyeket, melyeknek darabja egy koronába kerül, most küldte meg a bizottság Alsó-Fehérvármegye közönségének, megyénk úrhölgyeinek pedig már korábban fölkerlte a sorsjegyeknek ismerőseik körében terjesztésére.

Vármegyénk hazafias közönsége mindenkor meghozta áldozatát nagyjaink emlékének s kétségtelenül örömmel és lelkesedéssel fogja meghozni a nagyok nagyjának, a magyar szabadság első zászlóöntőjének: II. Rákóczi Ferencznek is.

A nagy kuruczfejedelem érczemléke egyuttal a mindent feláldozó, példászerű hazaszeretetnek emléke lesz, járuljon tehát hozzá minden magyar, hogy a monumentális szobor létesüljön.

Adóssága ez a magyarnak az önzetlen hazaszeretet eszményképe iránt s bizony restelkednünk kell, hogy ily későn hozzuk meg áldozatunkat a dicső Rákóczinak, aki hazájáért, a mi szabadságunkért, családi tűzhelyét, boldogságát s minden földi javát föláldozta.

Tegyük jóvá a mulasztást!

Hölgyeink! Járjanak elől jó példával!

A sorsjegyek nyilvános huzása márczius 15-én lesz Budapesten a m. kir. lottóigazgatóságnál (IX. ker. Vámpalota.) A központi sorsjegyiroda Budapesten, Boráros-tér 2. szám alatt van.

— **Farsangi naptár.** Február 2-án a gyulafehérvári kath. legényegylet színelőadással egybekötött táncestélye. Február 5-én jogász estély. Február 9-én az izraelita nőegylet műsoros estélye. Február 12-én a gyulafehérvári vöröskeresztgyelet műsoros táncestélye. Február 15-én az ev. lutheránus nőegylet táncestélye.

— **Megróvási kaland.** Ezt a címet használta néhai jó hazafi Verai János, a haza nagy költője, valahányszor valakire megörölt, s épen ilyen hangon és tonusban ír tisztelt lapársunk a Közművelődés referense lapja e hó 16-iki számában, akkor, a midőn a tulipánestélyről 3 1/2 hasábos cikkében beszámol. Lapársunk hosszú lére eresztve számol be a tulipánestélyről s ismétli azt, mit mi 15 sorban megírtunk, de persze kevesebb őszinteséggel, mint mi. A végén is ehhez nekünk nem volna semmi szavunk, — similis simile gaudet! — ha a Közművelődés referádája végén hazafias (?) felbuzdulásban referensünket Verai példájára férfiatlannak, lovagiatlannak stb. össze nem hordaná. No, no; kis hamis! Férfiasságról csak az beszélhet, ki maga is férfi, a lovagiasságról pedig csak az adhat leczkét, a kit lovaggá nema korcsmában ütöttek. Jövőre pedig jegyezze meg a Közművelődés referense, hogy aki üveghezba bujt, azt követel ne dobáljon, mert ha visszadobják, a követlen kívül üvegszilánk is hullhat a nyakába s az nem kellemes. Egyebekben béke velünk! Még csak azt jegyezzük meg, hogy ez volt az első afférunk lapársunk a Közművelődéssel, de az utolsó is, mert tőlünk írhat bármit a Közművelődés, arra mi reflektálni nem fogunk.

— **Tornaestély.** A gyfehérvári főgimn. tornaköre 1908. év február hó 2-án vasárnap d. u. 4 órakor Bihari Béla főgimn. tornatanár vezetése alatt a főgimn. tornaacsarnokában nyilvános díztornázást tart. Műsor a következő: 1. Felvonulás. 2. Himnusz. 3. Tornakör súlyzó gyak. 4. Csapat torna magas korláton. 5. Dobogó szabad gyak. 6. Csapatorna lovon, oszt. torna alacsony nyújtón. 7. Mintacsapat bot. gyakorlata. 8. Csap. torna magas nyújtón. 9. Turul játék. 10. Gula. 11. Elvonulás. Belépő díj nincsen. Tetszés szerinti adakozásokat azonban köszönettel fogadnak a tornaköri zászlóalapjára. Ez estélyen főgimnáziumnak legkiválóbb tornászai fognak szerepelni, kiket az eddig tartott díztornákból már ismerünk mint jól fegyvereztet, kitűnő tornászokat. Az igen érdekesnek ígérkező estélyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Kutyahistoria.** Városunkban a kóbor kutyák már annyira elszaporodtak, hogyha egy idegen vetődik ide, első pillanatra azt hiszi, hogy Törökország fővárosába tévedt. Boldog, boldogtalan kutyát tart, de nem otthon, hanem az utcán, persze enni nem ad, szerezzen ételt az ott, a hol tud, s csak így történhetik meg, hogy az olyan udvarokon is, hol senkinek sincs kutyája állandó vendég 2—3 éhes eb, melyek az udvar lakóit is megcsaholják, sőt meg is fogják. Ennél azonban még nagyobb baj lehet, ha egy veszett eb kerül be a városba, ami pedig akármikor megtörténhetik, s megharap egy pár ilyen kóbor kutyát s kész a baj, melyet meg lehet előzni azzal, ha a kutyatörvényt végrehajtják s a sok kóbor kutyát összefogdossák. Kára ebből nem lesz senkinek, míg ha fennmarad ez a türehtetlen állapot, abból igen is nagy kár származhatik. Ajáljuk a kutyákat azok figyelmébe, kiket első sorban illet ez.

— **Tolvajok Czelán.** Már e tél folyamán megírtuk, hogy Czelna községben két pinczét törtek fel s ürítették ki ismeretlen tettesek. Mint magyarigeni tudósítónk írja, ugyanazok a mult hét folyamán két padlásra hatoltak be s a füstre tett szalonákat még mielőtt tel-sen elkészültek volna, emelték el, mert a pinczében talált czelnai borhoz egy kis disznóköltség jól fogott. A rendőrség most is nyomoz, talán nagyobb eréllyel és eredménnyel, mint eddig.

— **Házasságok.** Deutsch Albert és Spiró Otília e hó 14-én tartották esküvőjüket Magyarigenben.

Kocsis Miklós székelykereszturi kir. járásbírósi aljegyző e hó 18-án vezette oltárhoz Bochdánovics Sándor magy. államvasuti főnök leányát Florikát.

— **Műkedvelők előadása.** A helybeli műkedvelők közkívánatra e hó 19-én délután megismételték a polgári olvasó kör estélyén már színre hozott „Doktor ur“ című bohózatot, mely előadásról elmondhatjuk, hogy még jobban sikerült, mint az előző. Közönség volt bőven s a tapsból is kijutott a részük derék műkedvelőinknek. Az előadás 146 kor. 50 fillért juttatott városunk szegényeinek. Felülfizettek: Wellmann József 1 kor. Volcz Henrik és Fischer N. 50—50 fillér.

— **Halálozások.** Kádár György csügedi körjegyző e hó 18-án 56 éves korában, — Kökösi Dobolyi József földbirtokos e hó 15-én Veresegyháza községben 70 éves korában, — Özv. Zeykfalvi Zeyk Józsefné szül. lozszádi Zudor Petronella 86 éves korában Nagyenyeden, — Özv. Simon Jakabné szül. Rezsovitz Teréz e hó 14-én Sárd községben, — Bervei Jónás Gyula földbirtokos és neje szül. Obláth Elvira 6 hónapos kis fia Palika e hó 22-én Gyulafehérvárt elhaltak.

— **Baptisták.** Magyarigenből írja tudósítónk: A mult hetekben Sárd és Borosboacsárd községeket baptisták jártak be, de eredménytelenül, mert nem akadt senki, ki hozzájuk csatlakozott volna, sőt a parasztok midőn a hittérítők tanaitat kifejezték, a mely a lopást és a pálinkaivást is tiltja, undorral fordultak el tőlük és kényszerítették a községi bírót, hogy távolítsa el a tévelygőket. A borosboacsárdi bíró nyílt zendüléstől tartva a baptistákat kikísértette községéből.

— **Egy munkás szomorú vége.** Panaszos levelet kaptunk „néhai Ugron János munkatársai“ aláírással, melyben ezek azt panaszolják fel, hogy iparossegéd társukat Ugron Jánost a helybeli közkórházból, hová gyógykezelés végett szállíttatott volt be, de a hol e hó 15-én elhalt, a kórház anélkül, hogy akár a nehái munkás munkaadóját, akár a munkás segélyzőpenztart értesítette volna, mint igyenes halottat meztelenül temetette el, holott az illetőnek a betegsegélyző egylettől kijárt volna a temetési költség. A levelírók megjegyzik azt is, hogy a néhai, midőn a kórházba bekerült, saját ruhájába lett oda szállítva s méltó felháborodásukban azt kérdezik, hogy miért lett mégis mint valami kivégzett gonosztevő meztelenül eltemetve? Utána járunk az esetnek s illetékes helyen azt a felvilágosítást nyertük, hogy panaszosoknak teljességgel nincsen igazuk. A kórház gondnoksága Ugron Jánost nem temettette el, hanem elhalálozása után a hullát a kórházi szabályok értelmében a kórházból a temető hullaházába vitette, mint a hogy ez általában szokásban van oly halottaknál, kiknek családjuk másként nem rendelkezik. Erről kötelességszerűen a városi rendőrségnek jelentést tett s részéről a szabályoknak elég lett téve. A temetés vagy a rendőrség vagy a hátramaradottak dolga s ha ez nem kellő pietással történt volna meg, ezért a kórházat felelősegre vonni nem lehet.

— **Figyelmeztetés.** A gyulafehérvári vartüzér zászlóalj ez év február 1-től 7-ig Marosportuson harcászati gyakorlatot tart. Ez alkalommal azon a napon, a melyen ágyukkal éles töltéssel lőnek, előreláthatólag február 4-én, Marosportus, Poklos, Rózsamáli kápolna, téglagyár és a m. államvasutak között levő tér örség által lesz elzárva s ezen veszélyeztetett téren a lögyakorlat napján senkinek sem szabad járni. Továbbá figyelmeztet a katonai várparancsnokság mindenkit, hogy a lögyakorlatok után a fent körül írt helyeken ha valaki egy fel nem robbant löveget talál, azt érintetlenül hagyja, csak a helyet jelölje meg, ahol fekszik s arról a várparancsnokságnak vagy a városi rendőrkapitányságnak azonnal tegyen jelentést. Az ilyen fel nem robbant lövegek érintése vagy kézbe vétele életveszélyes.

— **Gyulafehérvár** sz. kir. város árvaszéke ezenel közhírré teszi, hogy az 1907. évi gyámpenzári mérlegek és számadások összeállítatván, azok a kihirdetés napjától számított 15 napon át a városi tanács kiadó hivatalában közszemlére ki vannak téve, a hol is azok a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők s a számadások elleni észrevételek az irt idő alatt a városi árvaszékhez beadhatók.

Közgazdaság.

A Gyulafehérvári takarékpénztár mérlegszámlája 1907. december 31-én. Vagyoni:
Pénztárkészlet K. 108807.18. Váltótárca K. 3145118.40. Jelzálogkölesönök K. 595796.50. Előlegek különböző értékekre K. 53162.02. Értékpapírok K. 622155.80. Adósok K. 701718.72, Letételek K. 12800.— Omb. giroslán K. 1399.39. M. kir. postatakarékpénztár K. 499.33. Ingatlanok K. 234695.24. Felszerelések K. 8100.— Birói letételek K. 11154.36. összesen K. 5495406.94. **Teher:** Részvényalapítók K. 300000.— Tartalékalapok K. 239746.— Betételek K. 3338632.73. Visszleszámitott váltók K. 454593.33. Hitelezők K. 1059427.35. Óvadékok K. 12800.— Fizetendő tokekamatadó K. 7624.33. Átmeneti kamatok K. 32926.45. Egyenleg mint nyereség K. 49656.75. összesen K. 5495406.94. **Veszteség és nyereség számla. Bevételek:** Nyereség áthozat múlt évről K. 2456.47. Váltó-, jelzálogkölesön-, előleg-, folyószámla és részvénybefizetési kamatok K. 292829.11. Értékpapírkamat (adómentes) K. 25622.— Házbérek K. 17900.— Jutalékok K. 901.12, összesen K. 339708.70. **Kiadások:** Kezelési költségek K. 5128.76. Irodahelyiséghér K. 1700.— Tiszti- és szolga fizetések K. 12033.48. Tiszti lakbérek K. 2031.48. Tisztek nyugdíj-egyesületi tagdíja K. 400.— Igazgatósági jelenléti bírczák K. 2100.— Felügyelő bizottsági díj K. 1400.— Jótékonykezélu kiadás K. 526.50. Ingatlan fenntartási költség K. 461.94. Tokekamatadó K. 15020.83. Jövedelmi és házbéradó K. 5427.77. Kincstári bekebl. illetékek K. 911.01. Kifizetett és tőkésített betétkamatok K. 150208.30. Visszleszámitolási és lombárd kamatok K. 79390.88. Behajthatatlan követelések leírása K. 5000.— Berendezés karbantartása K. 918.— Tartalékalap kamatja K. 7393.— Egyenleg mint fölosztandó nyereség K. 49656.75. összesen K. 339708.70.

Piaczi árak:

Gyulafehérvárt, 1908. évi január hó 11-én.

Buza 24 K.— f. Rozs 21 K. Tengeri 12.80 K. Arpa 15 K. Zab 15 K. Burgonya 6 K. Paszuly 16 K. métermázsankint. Lenese —88 f. kilógrammonként. — Baromfi hizott: Liba 7.60 K. Rucza 2.60 K. darabonkint. Baromfi rideg: Liba 3.80 K. Rucza 1.20 K. Tyuk 1.80 K. Pulyka 5.— K. Csirke rántani való párja 1.20 K. Csirke nagyobb párja 1.70 K. Kappan 2.50 K. Tojás —7 K. darabonkint. — Egy mm. széna 10.— K., egy mm. szalma 3.— K. — Husneműek: Marhahus 1.20 K., Borjúhús 1.40 K. Sertéshús 1.36 K. Szalonna 1.60 K. Zsir 1.60 K. kilónkint. — Tej 1 liter 20 fill. — Tüzifa 1 m. 7.— K., kőszén 1 Q. 3.60 K.

Nyílttér.

(E rovat alatt közlötték a szerkesztő nem vállal felelősséget.)

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja mikor egyenértékű hazai ierméket sokkal olcsóbban kaphat.

Kapható:

:: minden elsőrangú fúszkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. ::

Menyasszonyi selyem

85 krtól egészen frt. 11.35-ig méterenkint minden színben, bérmentve és megvámolva házhoz szállítva. Dusminta választék postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

— **Gyilkos oláhok.** Déváról írják: Nyavalyásfalva községben tegnap reggel egy kertben agyonverve találtak Zsula Sándor esküdtet. Zsula éjszaka a koresmák bezárását ellenőrizte, s az egy zárórán túl is nyitva levő koresmát bezárattott. A koresmában mulató oláh parasztok módfelett feldühödtek, mert az esküdt megzavarta őket duhajkodásukban, rálestek az utcán és agyonverték. A szerencsétlenek koponyacsontját darabokra zúzta a sok ütés. A hullát azután bedobták egy kerbe. A csendőrség a gyilkosokat elfogta.

— **Rendőri hírek.** Dinamit a pinczében. E hó 18-án éjjel 1—2 óra között a Sárdi-utca lakóit ágyulövéshez hasonló zaj riasztotta fel éjjeli álmukból, melynek okát azonban akkor éjszaka nem tudták kitálatni. Éppen abban az időben ment haza Hilscher István vendéglős, kinek hozzátartozói is ébren voltak, de a lakszobából kijönni nem mertek. Hilscher miután háznapétól arról értesült, hogy az udvaron történt a lövés, azonnal körüljárta az udvart, ahol azonban senkit sem talált, de nagy megütközéssel látta, hogy a pinczéje ajtaja, sőt az ajtó felfája is szálkinkba van szakadva s a pinczében elhelyezett egy kis boroshordó és több szalmafonatu üveg szét van rongálva, mire azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek, honnan az ügyeletes rendőr megjelenván, a szemle után kétséget kizárólag meg lett állapítva, hogy ismeretlen tettes a ház utcai oldalán levő pinczeablakon egy kisebb dinamitpatront dobott be a pinczébe s ez okozta a robbanást és ez rongálta meg a pinczeajtót s az ott fekvő egyéb tárgyakat. A tett elkövetőjét, — azt hiszik, — bosszú vezérelte.

Éjjeli botrány. E hó 20-án este 9—10 óra között Konrád Antal foglalkozás nélküli egyén, ki igen mélyen talált volt nézni a pálinkás üvegbe, részeg állapotban az Európa szálloda előtt a járókelőket megtámadta. Emiatt egy épen azon a környéken posztoló rendőr rendreutasította, de a berugott ember a rendőr figyelmeztetését számba nem véve tovább garázdálkodott, mire a rendőr az illetőt a rendőrségre kísérte, hol Konrád az örszobában levő székekkel az őt bekísérő rendőrt főbe akarta ütni, a rendőr az ütést a kezében levő töltött fegyverrel fogta fel, mely eközben elsült s csak a véletlennek köszönhető, hogy a golyó, mely a falba furódott, emberéletet nem veszélyeztetett. Konrádot mánora után a rendőrség kihallgatta, ki azzal védekezett, hogy az egész esetről nem tud semmit. Semmire sem emlékszik.

— **A „Meteor” szálloda megnyitása.** A főváros szívében, a két villamos vasut mentén, minden pályaudvartól könnyen megközelíthető helyen, az Erzsébet-körút 6. szám alatt január 25-én nyílt meg a Meteor-szálloda. Minden ízében igazán nagyvárosias, minden tekintetben kiválóan elegáns egy nagy fogadó ez, mely a budapesti idegenforgalom emelésére kétségkívül nagy hatással lesz. A hatalmas, négy emeletes hotel tulajdonosa, Rendes Izidor nem kimélte a költséget, hogy igazán lakályossá tegye házát. Frappáns szépségű a vestibule is, egy kolosszális aranyú, műemerkü kandallóval és kényelmes klubbutorral. Maguk a szobák pedig nem azzal a rideg sablonnal vannak berendezve, mint a hotelszobák általában. Ezek a szobák derűsek, pazar eleganciájuk, úgy hogy otthonosan érzik magát bennük az ember. Remek perzsa szőnyegek borítják a padlót, a butorzat a legolcsóbb árú szobában is remek szép. A negyedik emelet legolcsóbb udvari szobájában épp oly elegáns butorok és rézággyak vannak, mint a legdrágább lakó osztályokban. A vendégek részére villamos világításon kívül hideg és meleg víz áll a szobában rendelkezésre, azonkívül minden emeleten fürdő is van, mely két perc alatt befűthető. A modern villamos lift éjjel-nappal működik. A Meteor-szálloda, melyben az árak igen mérsékeltek, határozott nyereséget jelent fővárosunk részére.

— **Mindnyájunknak kell** néha egy erősítő szer, mert a folytonos munka fárasztó. Kínáló erősítő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió”, mely főleg csukamáj olajból áll, csak hogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógyszerárban kapható.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással van. **Uj erőt és új életkedvet** kölcsönöz a SCOTT, mintha varázssital lenne.

SCOTT-féle Emulsió

a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemesebb hatást gyakorolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógyszerárakban.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar legfőbb masrend-tulajdona. Elsőrangú kénés hővízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török, kő- és márványfürdők; hő- és szénasavas és villamos vízfürdők. Ivó kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

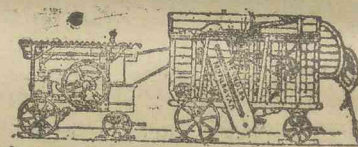
egy régióknak bizonyított háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közkönyvvel, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest V. Váci-ut 30.

Ajánlja úgy cseplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmazható, legegyszerűbb benzinkomobíljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekintetők.

Teljes jóállás kifogástalan üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatossan egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfoogyasztás!

13-14 éves fiú is kezelheti!!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról.

Hirdetmény.

A Nagyméltósági Földmívelésügyi Miniszterium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint

válogatott első osztályú sima és gyökeres **Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola s Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fásoltványok

kerülnek ezen évben nálunk eladásra.

Badaacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, TAPOLCZA, (a Balaton mellett).

KÖHÖGÉS.

A ki

az egészségét szereti, a köhögést eltávolítja. 5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy a szer gyógyulást eredményez.

Kaiser-féle

három fenyő

mell-karamellak

Orvosilag kipróbált szer, ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, nyálkásodás, gégehurut, gőrcs és számarhurut ellen.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill.

Kapható VLAD VIRGIL gyógyszerésznél Gyulafehérvárt.

Rákóczi Sorsjáték.

(II. Rákóczi Ferencz lovasszobra javára.)

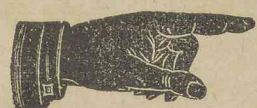
Főnyeremény:

40,000 korona.

Második nyeremény: 10,000 korona.

Harmadik nyeremény: 6000 korona,

Összes nyeremények 90,000 K.

Egy sorsjegy ára egy korona.

HÚZÁS 1908. MÁRCZIUS HÓ 15-ÉN.

Sorsjegyek kaphatók

Papp György főtéri üzletében

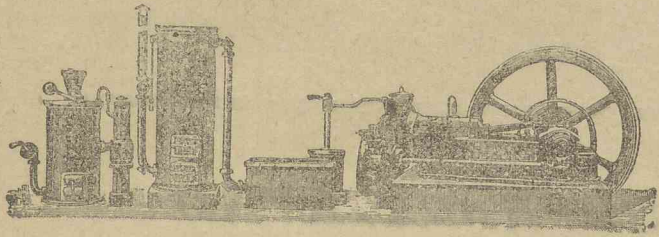
GYULAFEHÉRVÁR.

„METEOR”-SZÁLLODA

Budapest, VII. Erzsébet-körut 6. sz.
120 szobával.

A fő- és székváros legújabb és legmodernebbül berendezett szállodája.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár
BUDAPEST, BÉCS
Podmaniczki-utca 18. XX. Dresdaerstrasse 81-83.

Szivógáz-motorok

A jelenkor legolcsóbb üzeme. 2—3 fillér üzemeltetés óra — lóerőnként. Az utóbbi időben többek között a következő gépeket szállítottuk:

Takács Imre úr malmába Pásztó, 60 HP., Fleischer Bertalan úr malmába Löss, 50 HP., Stenger Vilmos úr malmába Nagy-Topolovecz, 50 HP., Déli vasút főműhelyében Bécs, 50 és 40 HP., Rosmann Samu úr malmába Mocs, 40 HP., Gróf Teleki Artur úr malmába Tancs, 30 HP., Gróf Vass Béla úr malmába Mezőzák, 30 HP., Gróf Béldy György úr malmába Gyeke, 30 HP., Gróf Bethlen István úr malmába Mező-Sámsond, 25 HP., özv. Gróf Bethlen Andrásné úrnő malmába Birkis, 25 HP., Bárány Ernő úr malmába Kolozs-Bozsa, 25 HP.

Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen.
Benzinmotorok. Benzinlokomobílok.

Szőlőoltványok

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dugyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövi-dinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chaselas, Passatuti.

1000	darab sima zöldoltvány	80 K.
1000	„ gyökerez I. oszt., 2 éves	180 „
1000	„ II. „	140 „
1000	db. sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000	„ „ II. „	9 „
1000	„ gyökerez I. „	30 „
1000	„ „ II. „	18 „
1000	„ fásoltvány I. „	200 „
1000	„ „ II. „	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben a napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

SÁRKÁNY JÓZSEF
GYÖNGYÖS. (Heves-m.)

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Mielőtt személy vagy jelzőlog pénzkölcsönért bárhova fordulna kérjen díjmentesen tájékoztatást
Meller L.
Egyed czégtől
Budapest, IX.
Lónyay-utca 7.
Telefon-Interurban:
43-61.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

K A P H A Ó:

Gyulafehérvárt: Frölich Gyula, Vlád Miklós, Nagy Endre gyógyszerárakban.

N a g y e n y e d e n:

Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerárakban.

KERESÜNK
ügyes képviselőket

kik a gazdaságközösséggel állandó összeköttetésben állanak.
Ajánlatok a „Műtrágyát értékesítő szövetség” címére, Budapest V. Fürdő utca 8. küldendők.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthyféle **cukorkánál**

Vásárlásánál azonban vigyázzunk, és határozottan RÉTHY félélet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félélet fogadjunk el!

8 koronaért

30 rőtös vég bőreres **vászon, kanavászt,**

10 koronaért

legfinomabb vászon, sifont, kanavászt lepedő-vászon utánvétellel szállít:

WEISZ, Budapest, Sip-utca 22.

— Damaszt abroszok, ágýterítők olcsón kaphatók. —

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégénél.